

Historisk kalender 2008 for Hittedal og Hakadal

Fra Gjelleråsen

26981
Wilse Ener

Forsiden

Bølereika

Bøler har gårdsnummer 1 i Nittedal. Og når vi kjører inn i kommunen vår fra Skedsmo på vestsiden av elva, så står Bølereika der som et landemerke og markerer at her begynner Nittedal. Slik har eika stått i mange, mange hundre år, lenge før veien kom. Veien fra Gjelleråsen og ned forbi Bøler sto ferdig i 1872. Eika er fredet. Dette bildet er fra 1925 og viser at nå har automobilene inntatt veiene på Romerike. Vi legger merke til at veien er gruslagt, og at det er stabbesteiner, datidens autovern, på høyre side. Bildet er representativt for biltettheten på denne tiden. Bildet er tatt av Anders Beer Wilse og er gjengitt med tillatelse fra Norsk Folkemuseum.

Tømmerhogst i Hakadal i 1910

Treet måles og kappes i stokker

Her er tre bilder som viser tømmerhogst, slik den ble drevet for snart 100 år siden. Trolig er bildene fra et sted i skogene til Hakadal Verk. Vi ser to karer felle treet med ei handsag, en svans, ofte kalt tigersvans. Når treet var kvista med øks, ble det målt og vurdert, før det ble kappet i stokker. Poenget var å få mest mulig sagtømmer ut av treet, for det var best betalt. De delene av treet som hadde liten diameter eller kvalitetsfeil, som for eksempel krok eller råte, gikk til massevirke, som skulle bli papir. Sagtømmeret ble kjørt med hest til et av sagbrukene nede i bygda, her trolig til Verkets sag, som lå på nedsiden av og øst for Rv 4 ved Sagstua (der veien tar av til Hakadal stasjon). Massevirket ble kjørt til elvebredden, og om våren fløtet ned elva og videre til papirfabrikkene ved Sarpsborg.

Bildene er tatt av Anders Beer Wilse i 1908 og gjengis med tillatelse fra Norsk Folkemuseum.

JANUAR 2008

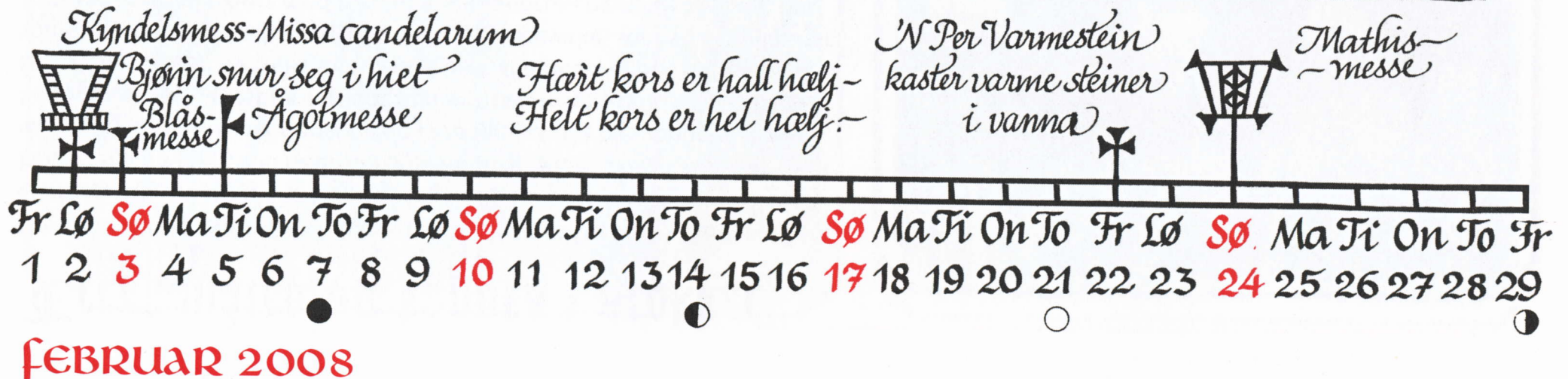

Skolekjøkken

Hagen skole i Hakadal hadde allerede tidlig på 1900 tallet skolekjøkken. Bildet viser undervisningen som foregikk i 1880-bygget. Denne bygningen er fortsatt en del av Hagen skole og er ett av de fåtallige gjenværende skolebygg i landet som ble reist som direkte følge av den nye skoleloven, som kom i 1860.

Det var til den tiden å være et uvanlig stort tilbud av praktiske skolefag ved Hagen skole. Youngs legat, opprettet av eieren av Aas gård, Nils Olav Young, gjorde slik undervisning mulig. Skolekjøkken ble en del av tilbudet etter at sønnen, Frithjof Young, utvidet legatet. I 1950-årene hadde også jentene på Kirkeby kokskole på Hagen.

Bildet er tatt av Anders Beer Wilse i 1908 og gjengis med tillatelse fra Norsk Folkemuseum.

Låven på Markerud

Gårdstunet er delt i to, hovedbygningen for seg med den gamle hagen rundt. På nordsiden lå de andre gårdsbygningene. Bua ble fjernet i 1974 og låven noe senere. Bildet er hentet fra GAMLE HUS I NITTEDAL (1983), rapport om registrering av hus bygd før 1900. Låven var oppført i bindingsverk antakelig kort etter 1900. Skykuene har buede åpninger. Ei skyku er et åpent rom utenfor selve bygningskroppen, men under samme tak. Det er mye brukt byggeskikk på Romerike på uthusbygningene.

MARS 2008

Skirenn på Rotnes Bruk

Skirenn på Rotnes Bruk en flott ettervinterdag på slutten av 1940-årene.

Det gamle grisehuset, som i dag er selskapslokale, sees i bunnen av skibakken.

I bakgrunnen ser vi Møllerbakken, lensmangården.

Bildet er utlånt av Andreas Bredal Wessel.

Den fysisste sommardagen er
14. april. Da skulle rømme-
grauten stå på bordet.
Fløttedag for tenestefolk

3. dag sommar
Bar bakke

St. Jørgensdag
Egg i alle reir
Markusdagen -
Den store Pångdagen

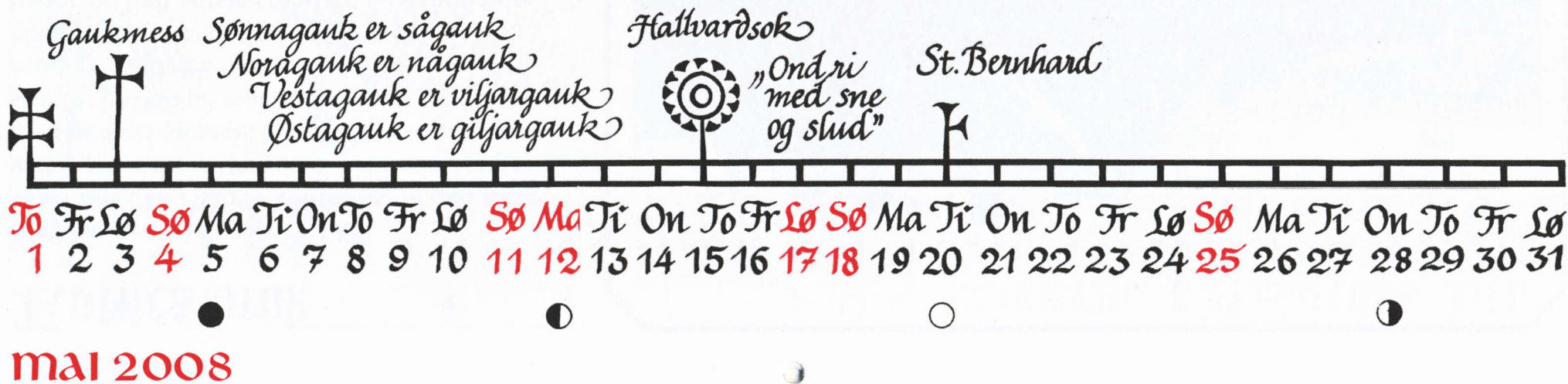
Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
					●						○								○										○

april 2008

Breidablikk barnehjem

Bildet er fra Breidablikk barnehjem på Myrer i Hakadal, en gang i siste halvdel av 1940-tallet. Snøen er borte, men trærne har enda ikke fått blader. Det er nok rett før 17. mai; hvis det da ikke er selve dagen. Vi kjenner dessverre ikke navnet til noen av jentene, men de to «tantene» er Ruth Lillebrænd (født Halvorsen) og Kristine Johansen (til høyre), som arbeidet på kjøkkenet. Oslo kommune drev barnehjem her fram til midt i 1970-årene.

Bildet er lånt ut av Ragnhild Lillebrænd Aasand.

Rotnes bruk

Mølleparken på Rotnes ca 1930.

Vi ser det som i dag er kontorbygningen nede ved Mølleparken. Videre ser vi bensinpumpen med en flott gammel lastebil. Bak lastebilen skimtes gavlen på møllebygningen, og til høyre for den stallbygningen, som nå er borte. Rv 4, eller Hadelandsveien som folk sa den gangen, hadde en helt annen standard på denne tiden.

Bildet er utlånt av Andreas Bredal Wessel.

*Skoklefallsdagen
- våronna
Ska være gjort*

*Bottolfsmess
Rotlausveka*

*Fonsok - St. Hans
Nå kan du
Samle inn
helbredende urter*

Sø Ma Ti On To Fr Lø Sø Ma Ti On To Fr Lø Sø Ma Ti On To Fr Lø Sø Ma
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Juni 2008

Smiths venner

Stuamenigheten i Nittedal, frimenigheten som ble ledet av Ole Stua (f. 1848), var ikke liv laga etter at Ole døde. De fleste av stuafolkene sluttet seg til Smiths venner i Oslo. Slik gjorde også ekteparet Hanna og Halvor Halvorsen i Bjørklund i Hakadal. Her ser vi et bilde som er tatt i Bjørklund noen år etter krigen. Musikk og sang var viktig for søstrene og brødrene i Smiths venner. Søstrene på bildet er her fra bygda og fra Oslo. Helt til venstre sitter Agnes Johansen, som leide husvære i Fossehagan.

Bildet er lånt ut av Ragnhild Lillebrænd Aasand.

Juli 2008

Sogneprest Mørstad

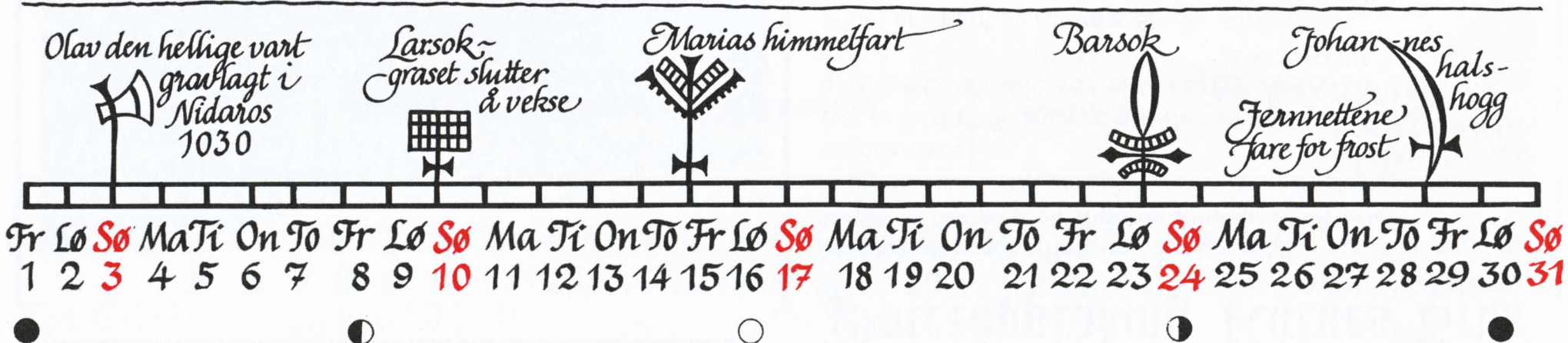
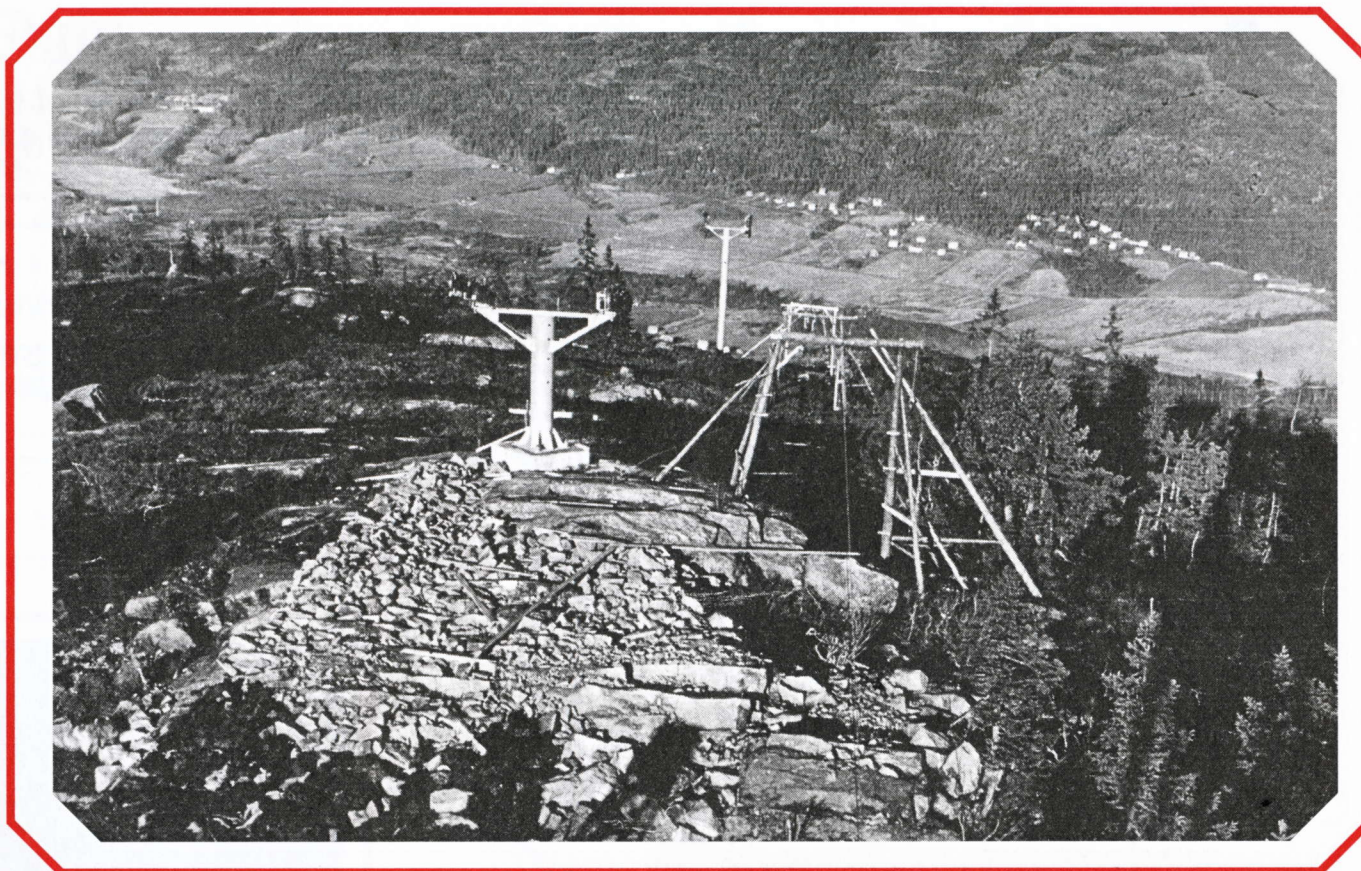
Den kanskje mest folkekjære presten på 1900-tallet var Halvard August Mørstad (f. 1892). Han var sogneprest i Nittedal fra 1936 til 1960. Mørstad var en folkelig og likandes kar. Det gikk noen historier om ham. Blant annet skal han ha kjørt ut med folkevogna i Skøyensvingen, som da en tid ble kalt Prestesvingen. Her ser vi ham på 85 års dagen til Hanna Halvorsen, som bodde i Bjørklund i Hakadal (1 km nord for Åneby). Bildet er tatt i 1957. Her tar han en liten blås, med sigar i pipa.

Bildet er lånt ut av Ragnhild Lillebrænd Aasand.

Fra Varingskollen

Bildet er tatt sommeren 1962 da de bygde stolheisen opp til Varingskollen. Anleggstrekket står til høyre for de nye mastene til stolheisen. Vi ser utover Hakadal, mot Ås, Hellerud og Tøyen. Bildet er tatt noen år før den store utbyggingen på Tøyen, og før alleen på Ås ble hogd ned på 1970-tallet. Det nye alpinanlegget ble tatt i bruk i november 1962.

AUGUST 2008

Potetopptaking Rotnes Bruk

Potetopptaking en flott høstdag ca. 1950.
Jordet er fullt av skoleungdom som har potetferie.
Legg merke til den gamle traktoren som trekker potetopptakeren.

Det er flott utsikt over til østsiden av dalen med gårdene Øvre Haug og Holter i bakgrunnen.

Bildet er utlånt av Andreas Bredal Wessel.

Marimess om høsten. Nå kan du kløppe saw

Korsmesse om høsten
Loa ska vera i hus

Le og grind skal stå oppe

Mathismesse om høsten

Mikkelsmess Hølj tel 1770.
Tjenestefolk ska vara fri~

Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

september 2008

Forvalter-ekteparet Dahl

Her ser vi Eyvind Dahl (f. 1841) og kona Rebekka Fr. Elisabeth født Prætorius (f. 1845). Dahl var forvalter på Hakedals Verk fra 1873 til 1909. Han var en aktiv mann, som blant annet fikk en hederspris for sitt landbruksregnskap. På slutten av 1800-tallet var han varaordfører i kommunen. Han tegnet kommunehuset, Det hvite hus, som ble tatt i bruk i 1899.

Gravminnet etter ekteparet ligger på venstre side innenfor porten til kirkegården i Hakadal. Eivind og Rebekka hadde tre barn: Knut (f. 1871) som ble naturforsker og oppdagelsesreisende, Johannes (f. 1872) skrev blant annet «Nordmarka. Eventyr og eldorado», som er en viktig kilde til Verkets historie, og Margrethe (f. 1874).

Margrethe ble gift med Hans Petter Wilse.

Bildet er tatt av Anders Beer Wilse og gjengis med tillatelse fra Norsk Folkemuseum.

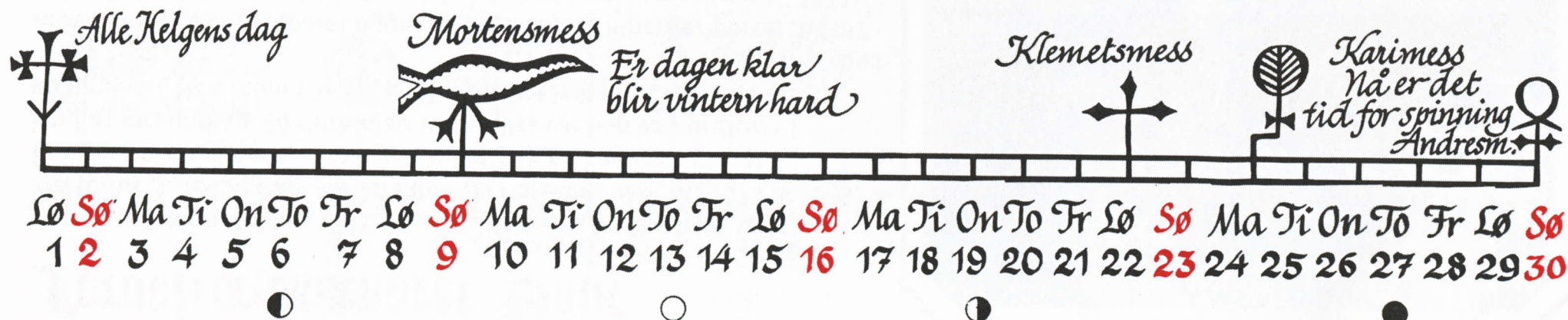
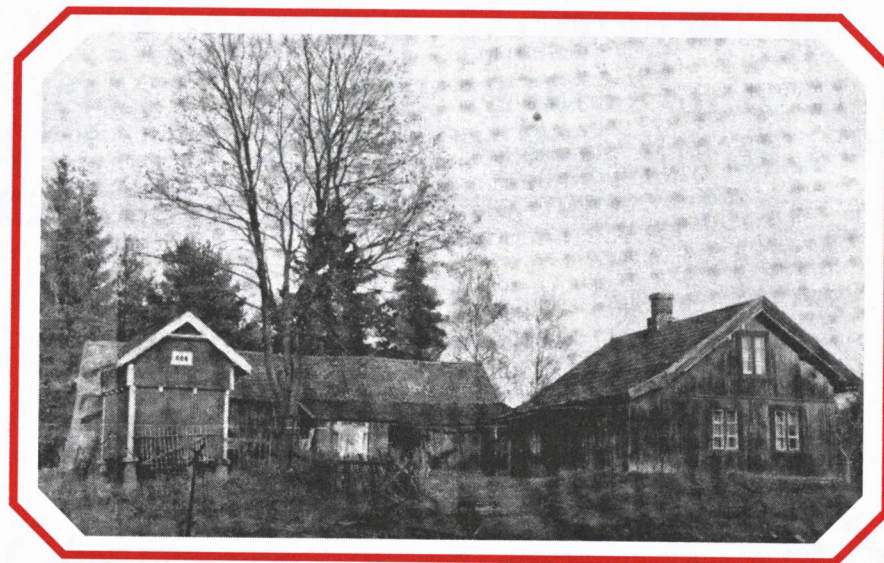
On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr
1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10 11 **12** 13 14 15 16 17 18 **19** 20 21 22 23 24 25 **26** 27 28 29 30 31

OKTOBER2008

Skytta

Plassen lå nord for Skyttaveien. Skytta var husmannsplass under Ås i Nittedal fra 1700-tallet, og ble utskilt som eget bruk i 1855. Huset er trolig bygd i første halvdel av 1800-tallet, men senere noe utvidet. Taket og andre detaljer viser innflytelse fra sveitserstilen. Bygningen er et godt eksempel på hvordan bolighuset på småbruka så ut på slutten av 1800-tallet.

Kilde er GAMLE HUS I NITTEDAL (1983).

NOVEMBER 2008

Nedre Haug

Nedre Haug (Haugestad) en februar dag i 1911, sett fra vestsiden av elva, fra Rotnessiden. Den gamle trebrua over Nitelva med brukarene av stein i forgrunnen.

Bildet er tatt av Anders Beer Wilse og gjengis med tillatelse fra Norsk Folkemuseum.

Barbromess

Nilsmess fel minne
om Bisp Nicolaus

Annadag -
Jomfru
Marias mor.

Lussinatt

Svarteste natta i året.
Asgardsrei rir
gjennom lufta

Tomasmess
Kakelinna
Lefsebaking

Juledag
Om du finner
et korn under bordet
Juledagen, blir det godt år.

Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On **To** **Fr** Lø **Sø** Ma Ti On
1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10 11 12 13 **14** 15 16 17 18 19 20 **21** 22 23 24 **25** **26** 27 **28** 29 30 31

DESEMBER 2008

Nittedal historielag

Kalenderen for år 2008 er den syttende kalenderen Nittedal historielag har laget for bygda vår. Dette gjør vi for å imøtekomme den sterke interessen for gamle bilder, og for å ta vare på gamle minner.

Vi håper også denne vil falle i smak. Med tanke på fremtidige kalendere tar vi imot råd og kritikk, og fremfor alt nye bilder. Ta kontakt med historielagets styre, som har fungert som redaksjonskomité.

Nittedal historielag ønsker å levendegjøre og ta vare på minner fra bygdas fortid. Det gjør vi ved å arrangere foredrag, turer, kurs og utgivelse av skriftserie og kalendere som denne.

Som medlem av laget er du også med i Romerike historielag.
Ønsker du å vite mer om bygda og bygdehistorien, er du velkommen i laget.
Kontingent er for tiden 150,- kroner.
Medlem blir du enklest ved å ta kontakt med et av styremedlemmene.

STYRET I 2007/2008 BESTÅR AV:

Tom Christophersen (leder), telefon 67 07 52 37
Jorunn Andersen, telefon 67 07 57 45 • Gunor Skøyen, telefon 95 12 55 71
Synnøve Didriksen, telefon 67 07 70 69 • Thorleif Henriksen, telefon 67 07 27 77

www.nittedal-historielag.no

Primstavene er tegnet av Kari Ruud Flem.

Trykk: GAN Grafisk AS, Oslo